

Številka: 018-017/2023-9

Datum: 23. 3. 2023

SKLEP

Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (v nadaljevanju: Državna revizijska komisija) je na podlagi 39. in 70. člena Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/2011 s sprem.; v nadaljevanju: ZPVPJN), v senatu Sama Črveka kot predsednika senata ter Marka Medveda in Aleksandra Petrovčiča kot članov senata, v postopku pravnega varstva pri oddaji javnega naročila »D-177/22; Ureditve regionalne ceste R2-425/1266, Šentvid-Šoštanj, od km 8.150-km 9.200«, na podlagi zahtevka za revizijo vlagatelja VOC Celje, vzdrževanje in obnova cest d.o.o., Lava 42, Celje, ki ga zastopa Odvetniška pisarna Mužina, Žvipelj in partnerji, d.o.o., Brdnikova ulica 44, Ljubljana (v nadaljevanju: vlagatelj), zoper ravnanje naročnika Ministrstvo za infrastrukturo, Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo, Hajdrihova ulica 2a, Ljubljana (v nadaljevanju: naročnik), dne 23. 3. 2023

odločila:

1. Zahtevke za revizijo se zavrne kot neutemeljen.
2. Zahteva vlagatelja za povrnitev stroškov postopka pravnega varstva se zavrne.

Obrazložitev:

Obvestilo o predmetnem javnem naročilu, ki ga naročnik oddaja po postopku oddaje naročila male vrednosti, je bilo dne 26. 8. 2022 objavljeno na Portalu javnih naročil, pod št. objave JN005891/2022-W01, s popravkom.

Naročnik je dne 10. 1. 2023 sprejel in naslednjega dne na Portalu javnih naročil, pod št. objave JN005891/2022-ODL01, objavil *Odločitev o oddaji javnega naročila* (v nadaljevanju: odločitev o oddaji javnega naročila), iz katere izhaja, da je predmetno javno naročilo dodelil ponudniku Gradnje Žveplan d.o.o., Železarska cesta 9, Štore (v nadaljevanju: izbrani ponudnik), ki je oddal ekonomsko (cenovno) najugodnejšo dopustno ponudbo. Ponudb, ki so bile po merilih manj ugodne od izbrane naročnik ni preverjal.

Vlagatelj je pri naročniku z vlogo z dne 11. 1. 2023 zahteval vpogled v ponudbo izbranega ponudnika. Naročnik je vlagatelju vpogled omogočil dne 16. 1. 2023.

Zoper odločitev o oddaji javnega naročila je vlagatelj pravočasno, dne 18. 1. 2023, vložil *Zahtevek za revizijo*, v katerem predlaga, da se zahtevku za revizijo ugotovi in odločitev o oddaji javnega naročila razveljavi, ker naročnik pri presoji ponudbe izbranega ponudnika ni ravnal skladno z določbami dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila in Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/2015 s sprem.; v nadaljevanju: ZJN-3); zahteva tudi povračilo stroškov postopka pravnega varstva (v nadaljevanju: zahtevek za revizijo).

Vlagatelj zatrjuje, da

- izbrani ponudnik ne izpolnjuje referenčne zahteve iz točke 3.2.6 a);
- vodja gradnje izbranega ponudnika ne izpolnjuje referenčne zahteve iz točke 3.2.3.

Izbrani ponudnik se je z vlogo dne 26. 1. 2023 izjasnil o navedbah vlagatelja. Zatrjuje, da vlagatelj za vložitev zahtevka za revizijo ni aktivno legitimiran in po vsebini nasprotuje njegovim navedbam v zahtevku za revizijo; povračila stroškov postopka pravnega varstva ni zahteval (v nadaljevanju: izjasnitev).

Naročnik v *Sklepu* z dne 7. 2. 2023 izraža dvom v vlagateljevo aktivno legitimacijo, očitke iz zahtevka za revizijo ter zahtevo za povračilo stroškov postopka pravnega varstva pa zavrača kot neutemeljene (v nadaljevanju: odločitev o zahtevku za revizijo).

Naročnik je Državni revizijski komisiji dne 6. 2. 2023 posredoval zahtevek za revizijo in dokumentacijo.

Vlagatelj se je do navedb naročnika v odločitvi o zahtevku za revizijo opredelil z vlogo z dne 13. 2. 2023 (v nadaljevanju: opredelitev do navedb naročnika). Vztraja pri navedbah iz zahtevka za revizijo in zahteva povračilo nadaljnjih stroškov postopka pravnega varstva.

Državna revizijska komisija je skladno z 31. členom ZPVPJN zahtevek za revizijo pred meritorno obravnavo predhodno preizkusila in po uradni dolžnosti preverila obstoj procesnih predpostavk. Ugotovila je, da so izpolnjeni vsi pogoji iz prvega odstavka 31. člena ZPVPJN, zato je, na podlagi drugega odstavka 31. člena ZPVPJN, zahtevek za revizijo sprejela v obravnavo.

Državna revizijska komisija uvodoma pojasnjuje, zakaj je štela, da je aktivna legitimacija vlagatelja v konkretnem primeru podana, in posledično, zakaj navedbe naročnika, da vlagatelj zavajajoče zatrjuje interes pridobitve posla in da ne more izkazati, da bi uspeh z zahtevkom za revizijo privedel do odločitve, da se javno naročilo odda njemu ter navedbe izbranega ponudnika, da vlagatelj ne more izkazati interesa za dodelitev posla, niso utemeljene.

Aktivno legitimacijo v predrevizijskem in revizijskem postopku ureja ZPVPJN v 14. členu. Za konkretni primer je relevantna prva alineja prvega odstavka 14. člena ZPVPJN, ki določa, da se aktivna legitimacija prizna vsaki osebi, ki ima ali je imela interes za dodelitev (med drugim) javnega naročila in ji je ali bi ji lahko z domnevno kršitvijo nastala škoda. Prva poved drugega odstavka 14. člena ZPVPJN določa, da se šteje, če je rok za oddajo ponudb že potekel, da je interes za dodelitev javnega naročila izkazala tista oseba, ki je oddala pravočasno ponudbo.

Za priznanje aktivne legitimacije vlagatelju sta torej kumulativno potrebna dva elementa: 1. interes za dodelitev javnega naročila in 2. nastala škoda ali možnost nastanka škode vlagatelju zaradi očitane kršitve naročnika.

Državna revizijska komisija najprej ugotavlja, da ima vlagatelj, kot ponudnik, ki je pravočasno oddal ponudbo za predmetno javno naročilo, brez dvoma interes, da pridobi naročilo v izvedbo (prvi pogoj za priznanje aktivne legitimacije).

Dalje, glede (možnosti) nastanka škode, ugotavlja, da vlagatelj z vložitvijo zahtevka za revizijo zavaruje svoj položaj, in sicer, ko zatrjevane kršitve naročnika vplivajo na njegov položaj v smislu, da bi mu bilo zaradi njih onemogočeno ali bistveno oteženo sodelovanje v postopku oddaje javnega naročila in s tem onemogočena ali bistveno otežena možnost pridobitve naročila. Kršitve, ki jih zatrjuje vlagatelj v zahtevku za revizijo, morajo imeti za posledico verjeten nastanek škode, ki se kaže kot posledica nezakonitega onemogočanja pridobitve konkretnega javnega naročila. Da bi bila možnost nastanka škode verjetna, mora biti podana (vsaj hipotetična) vzročna zveza med zatrjevanimi kršitvami naročnika (tj. nezakonita odločitev o oddaji javnega naročila) in prikrajšanjem na strani vlagatelja, ki je nastalo (ali bi utegnilo nastati) zaradi naročnikovih kršitev (tj. nedodelitev javnega naročila). Možnost nastanka škode se v vsakem postopku ugotavlja posamično, ob upoštevanju danih okoliščin konkretnega primera (npr. predmeta naročila, vrste postopka, faze postopka, konkretnih očitkov, ki so predmet zahteve za pravno varstvo) (prim. npr. odločitve Državne revizijske komisije št. 018-126/2015, 018-146/2017, 018-119/2019, 018-046/2022).

V obravnavanem primeru vlagatelj v zahtevku za revizijo zatrjuje, da ponudba izbranega ponudnika ni dopustna in da bi moral naročnik kot najugodnejšo dopustno ponudbo izbrati njegovo. Če bi se za utemeljene izkazale vlagateljeve revizijske navedbe, da je naročnik neupravičeno označil ponudbo izbranega ponudnika za dopustno, bi bilo potrebno zahtevku za revizijo ugoditi in naročnikovo odločitev o oddaji javnega naročila razveljaviti (prim. drugo alineo prvega odstavka 39. člena ZPVPJN). Naročnik, ki dopustnosti ponudb, ki so bile po merilih manj ugodne od izbrane, ni preverjal, bi moral ponoviti postopek ocenjevanja in pregledovanja ponudb in nato sprejeti novo odločitev o zaključku postopka oddaje javnega naročila, s tem pa bi vlagatelj pridobil (vsaj hipotetično) možnost za dodelitev konkretnega javnega naročila. Vlagatelju bi torej zaradi zatrjevanih (domnevnih) kršitev naročnika lahko nastala škoda, ki bi se kazala v nepridobitvi predmetnega javnega naročila (drugi pogoj za priznanje aktivne legitimacije).

Po pregledu dokumentacije ter preučitvi navedb vlagatelja, izbranega ponudnika in naročnika je Državna revizijska komisija odločila, kot izhaja iz izreka tega sklepa, iz razlogov, navedenih v nadaljevanju.

ZJN-3 v 29. točki prvega odstavka 2. člena določa, da je dopustna ponudba tista, ki jo predloži ponudnik, za katerega ne obstajajo razlogi za izključitev in ki izpolnjuje pogoje za sodelovanje, njegova ponudba ustreza potrebam in zahtevam naročnika, določenim v tehničnih specifikacijah in v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, je prispela pravočasno, pri njej ni dokazano nedovoljeno dogovarjanje ali korupcija, naročnik je ni ocenil za neobičajno nizko in cena ne presega zagotovljenih sredstev naročnika.

V skladu s prvim odstavkom 89. člena ZJN-3 (pregled in ocenjevanje ponudb ter način oddaje javnega naročila) naročnik odda javno naročilo na podlagi meril, potem ko preveri, da so izpolnjeni naslednji pogoji:

- ponudba je skladna z zahtevami in pogoji, določenimi v obvestilu o javnem naročilu ter v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, po potrebi ob upoštevanju variant iz 72. člena ZJN-3, in
- ponudbo je oddal ponudnik, pri katerem ne obstajajo razlogi za izključitev iz 75. člena ZJN-3 in izpolnjuje pogoje za sodelovanje ter izpolnjuje pravila in merila iz 82. in 83. člena ZJN-3, če so bila določena.

Naročnik lahko, skladno s prvim odstavkom 76. člena ZJN-3, določi objektivna pravila in pogoje za sodelovanje, ki se lahko nanašajo na:

- ustreznost za opravljanje poklicne dejavnosti,

- ekonomski in finančni položaj,
- tehnično in strokovno sposobnost.

Glede tehnične in strokovne sposobnosti lahko naročnik določi zahteve, s katerimi zagotovi, da imajo gospodarski subjekti potrebne človeške in tehnične vire ter izkušnje za izvajanje javnega naročila v skladu z ustreznim standardom kakovosti. Naročnik lahko zahteva zlasti, da imajo gospodarski subjekti zadostne izkušnje, ki jih izkažejo z ustreznimi referencami iz prejšnjih naročil (prva in druga poved desetega odstavka 76. člena ZJN-3). Navedeno sposobnost lahko ponudnik izkaže (med drugim) s seznamom gradenj, opravljenih v zadnjih petih letih in priloženimi potrdili o zadovoljivi izvedbi in izidu za najpomembnejše gradnje. Zaradi zagotovitve ustrezne ravni konkurence lahko naročnik po potrebi navede, da bo upošteval dokazila o ustreznih gradnjah, opravljenih pred več kot petimi leti (točka a) osmega odstavka 77. člena ZJN-3), z navedbo tehničnega osebja ali tehničnih organov, ki bodo sodelovali pri izvedbi javnega naročila, zlasti tistih, ki so odgovorni za nadzor kakovosti, v primeru javnih naročil gradenj pa tistih, od katerih lahko izvajalec zahteva, da izvedejo gradnjo, in sicer ne glede na to, ali so zaposleni pri gospodarskem subjektu ali ne (točka c) osmega odstavka 77. člena ZJN-3) in z dokazilom o izobrazbi in strokovni usposobljenosti izvajalca storitev ali gradenj ali vodstvenih delavcev podjetja pod pogojem, da ne štejejo kot merilo za oddajo javnega naročila (točka f) osmega odstavka 77. člena ZJN-3).

1. glede referenčne zahteve za ponudnika

Vlagatelj v zahtevku za revizijo navaja, da je naročnik v točki 3.2.6 v poglavju 3.2 *Pogoji za sodelovanje* v dokumentu *Navodila za pripravo ponudbe* zahteval, da ponudniki izkažejo tri reference (a), b) in c)) (v nadaljevanju: točka 3.2.6). Dalje navaja, da je izbrani ponudnik v izkaz izpolnjevanja referenčne zahteve iz točke 3.2.6 a) in točke 3.2.6 b) priglasil isti referenčni posel, »*Modernizacija regionalne ceste RT-926/5501 Solčava – Podolševa – Sleme*«, a da z njim izpolnjevanja vrednostnega dela referenčne zahteve iz točke 3.2.6 a) ne more izkazati, saj vrednost rekonstrukcije ceste ni znašala vsaj 800.000,00 EUR brez DDV.

Vlagatelj, ob sklicevanju na dokument izbranega ponudnika, obrazec »*Referenca gospodarskega subjekta*«, navaja, da je vrednost del v referenčnem poslu znašala 1.001.458,51 EUR brez DDV in da je referenčni posel obsegal:

- rekonstrukcijo – modernizacijo ceste,
- podporne zidove in kamnite zložbe v vrednosti 368.074,73 EUR brez DDV,
- oporno kamnito zložbo v dolžini 53 m ter
- postavitve lesene varnostne ograje v skupni dolžini 1.262 m.

Vlagatelj zatrjuje, da bi moral naročnik od celotne vrednosti referenčnega posla odšteti vse vrednosti, ki ne predstavljajo oz. ne morejo predstavljati dokazovanja izvedbe »*rekonstrukcije ali novogradnje državne ali lokalne ceste*«. Pri presoji izpolnjevanja referenčnega posla bi moral naročnik upoštevati zgolj vrednost tistih del, ki so relevantna za dokazovanje referenčne sposobnosti in ne kar vseh izvedenih del na objektu. Čeprav vlagatelj ne nasprotuje možnosti, da izbrani ponudnik z eno referenco izkazuje izpolnjevanje referenčne zahteve iz točke 3.2.6 a) in 3.2.6 b), zatrjuje, da istih del (tj. podpornih zidov in kamnitih zložb v vrednosti 367.074,73 EUR brez DDV) ni mogoče uveljavljati dvakrat.

Če se od vrednosti vseh izvedenih del v referenčnem poslu (tj. 1.001.458,51 EUR brez DDV) odšteje zgolj vrednost podpornih zidov in kamnitih zložb (tj. 367.074,43 EUR brez DDV), znaša vrednost rekonstrukcije – modernizacije ceste (skupaj z oporno kamnito zložbo in postavitvijo lesene varnostne ograje) 633.384,08 EUR brez DDV, kar evidentno ne zadošča za izpolnjevanje vrednostnega dela referenčne zahteve iz točke 3.2.6 a), tj. »*vsaj 800.000,00 EUR brez DDV*«.

Iz previdnosti vlagatelj Državni revizijski komisiji predlaga, naj od naročnika pridobi pogodbo, vse situacije in končni obračun za priglašeni referenčni posel, iz česar bo razvidna vrednost kamnite zložbe in lesene varnostne ograje, ki bi ju bilo potrebno nadalje odšteti od vrednosti 633.384,08 EUR brez DDV, saj se tudi ti dve ne nanašata na rekonstrukcijo – modernizacijo ceste.

Vlagatelj, ob sklicevanju na več sodb Sodišča EU, še zatrjuje, da mora naročnik pri pregledu ponudbe ravnati strogo v skladu z zahtevami, ki jih je sam določil, ta stroga obveznost pa je del načela enakopravne obravnave ponudnikov in iz njega izhajajoče obveznosti po preglednosti. Opozarja še, da so ponudniki zaupali v skladnost naročnikovega ocenjevanja ponudb z dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila, sporna zahteva pa je imela za potencialne ponudnike odvratilno naravo in zaradi nje ponudbe niso oddali.

V izjasnitvi izbrani ponudnik navaja, da s priglašenim referenčnim poslom, ki ga je izvedel za predmetnega naročnika, v celoti izpolnjuje referenčno zahtevo iz točke 3.2.6 a) (v zvezi z rekonstrukcijo ceste v vrednosti vsaj 800.000,00 EUR brez DDV) in referenčno zahtevo iz točke 3.2.6 b) (v zvezi z opornimi in podpornimi konstrukcijami v sklopu izgradnje ceste v vrednosti najmanj 200.000,00 EUR brez DDV). Naročnik je pri presoji dopustnosti njegove ponudbe v celoti sledil dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila in zahteve upošteval na način, kot so bile zapisane. Izbrani ponudnik meni, da je vsakršno drugačno interpretiranje s strani vlagatelja očitno zavajanje in potvarjanje dejanskega stanja.

V odločitvi o zahtevku za revizijo naročnik, po uvodnem povzemanju referenčnih zahtev iz točke 3.2.6, odgovarja, da je izbrani ponudnik s priglašenim referenčnim poslom zadostil tako referenčni zahtevi iz točke 3.2.6 a) kot tudi referenčni zahtevi iz točke 3.2.6 b).

Naročnik nasprotuje navedbam vlagatelja, da bi bilo potrebno od celotne vrednosti referenčnega posla odšteti vse vrednosti, ki ne morejo predstavljati dokazovanja izvedbe rekonstrukcije ali novogradnje državne ali lokalne ceste, saj iz referenčne zahteve iz točke 3.2.6 a) jasno in nedvoumno izhaja, da se zahtevana vrednost referenčnega posla nanaša na celoten posel oz. na vsa dela, ki so bila izvedena v okviru reference za rekonstrukcijo ali novogradnjo državne ali lokalne ceste. Naročnik ni zahteval izkaza rekonstrukcije oz. novogradnje npr. voziščne konstrukcije, temveč rekonstrukcijo oz. novogradnjo državne ali lokalne ceste, pri čemer posameznih del v okviru te rekonstrukcije ni izpostavil.

Nasprotuje tudi navedbam vlagatelja, da istih del ni mogoče uveljavljati dvakrat, saj je izrecno dopustil, da lahko referenci iz točke 3.2.6 a) in točke 3.2.6 b) izhajata iz enega referenčnega posla. Ker predmet javnega naročila vključuje tudi gradnjo opornih zidov, je naročnik v referenčni zahtevi v točki 3.2.6 b) posebej zahteval izkaz gradnje opornih ali podpornih konstrukcij. Navaja, da v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila ni najti določila, po katerem bi bilo potrebno v primeru predložitve enega referenčnega posla v izkaz izpolnjevanja referenčne zahteve iz točke 3.2.6 a) in točke 3.2.6 b), vrednost del iz posla, priglašenega v izkaz izpolnjevanja referenčne zahteve iz točke 3.2.6 b) odšteti od vrednosti del iz posla, priglašenega v izkaz izpolnjevanja referenčne zahteve iz točke 3.2.6 a). Ob rekonstrukciji ali modernizaciji ceste za zagotavljanje zadostnih predpisanih širin voznih pasov je nujno potrebno izvesti tudi podporne ali oporne konstrukcije, sicer cesta ne bi zadostila veljavnim predpisom. Edino logično zato je, da se na referenčni objekt gleda kot celoto in se ga vrednostno ne ločuje na dela v sklopu voziščne konstrukcije ter ostala izvedena dela ob njej. Ker vsaka rekonstrukcija ali novogradnja ceste praviloma zajema tudi gradnjo opornih ali podpornih konstrukcij, je naročnik dopustil, da referenci iz točke 3.2.6 a) in 3.2.6 b) izhajata iz enega referenčnega posla. Ker se v okviru referenčne zahteve iz točke 3.2.6 a) ne ugotavljajo vrednosti posameznih del, ki bi se v primeru istovrstnosti seštevale, sicer pa od skupne vrednosti posla odštevale, naročnik meni, da je vlagateljev predlog,

skladno s katerim naj Državna revizijska komisija pridobi obračunsko dokumentacijo referenčnega posla, neutemeljen.

V opredelitvi do navedb naročnika vlagatelj vztraja pri navedbah iz zahtevka za revizijo in dodaja, da dokumentacija v zvezi z oddajo javnega naročila ne potrjuje naročnikovih navedb, da se referenčna zahteva iz točke 3.2.6 a) nanaša na celoten posel oz. na vsa dela, ki so bila izvedena v okviru reference za rekonstrukcijo ali novogradnjo državne ali lokalne ceste. Nasprotno, iz navedene točke izhaja, da bo naročnik upošteval izključno dela, ki se nanašajo na »rekonstrukcijo ali novogradnjo državne ali lokalne ceste«, saj se zahteva glasi »pri« rekonstrukciji. Vlagatelj zatrjuje, da bi sprejeto stališče naročnika pomenilo, da bi moral naročnik upoštevati tudi dela, ki z rekonstrukcijo oz. novogradnjo ceste niso povezana (kot v konkretnem primeru podporni zidovi in kamnite zložbe), kar predstavlja kršitev drugega odstavka 67. člena ZJN-3 ter temeljnih načel javnega naročanja. Vlagatelj se tudi ne strinja z navedbo naročnika, da je ob modernizaciji ali rekonstrukciji ceste za zagotavljanje zadostnih predpisanih širin »nujno potrebno« izvesti tudi podpirne ali oporne konstrukcije, s tem v zvezi izpostavlja svojo referenco in več preteklih javnih naročil naročnika. Meni, da ob modernizaciji ali rekonstrukciji ceste nikakor ni »nujno« izvajati tudi podpornih ali opornih konstrukcij, saj se vse ceste ne gradijo na območjih, kjer bi bila njihova izvedba nujna. Izvedba opornih oz. podpornih konstrukcij je v korelaciji s konfiguracijo terena in je potrebna zgolj v primerih, kjer konfiguracija terena to zahteva.

V obravnavani zadevi je naročnik glede referenčne zahteve iz točke 3.2.6 v poglavju 3.2 *Pogoji za sodelovanje* v dokumentu *Navodila za pripravo ponudbe* določil:

»Ponudnik oziroma sodelujoči gospodarski subjekti morajo izkazati naslednje uspešno izvedene posle na državni ali lokalni cesti iz zadnjih desetih let pred rokom za oddajo ponudb:

- a) pri rekonstrukciji ali novogradnji državne ali lokalne ceste v vrednosti vsaj 800.000,00 EUR (brez DDV), ki so vključevala vsaj 4.000 m² asfaltiranih površin;*
- b) v zadnjih desetih (10) letih pred rokom za oddajo ponudb je vsaj enkrat vodil gradnjo opornih ali podpornih konstrukcij v dolžini najmanj 70,0 m in skupni višini 2,0 m na državni ali lokalni cesti, v vrednosti vsaj 200.000,00 EUR brez DDV;*
- c) pri gradnji nove cestne razsvetljave ali svetlobne prometne signalizacije na državni ali lokalni cesti v vrednosti vsaj 20.000,00 EUR brez DDV;*

[...]

dokazilo: Referenca gospodarskega subjekta, vsebinsko skladna s predlogo.

opombe: Zahtevane reference, ločene po točkah a in b lahko izhajajo iz enega ali iz več različnih poslov (gradenj) gospodarskega subjekta, referenca iz vsake posamezne točke pa mora v celoti izhajati iz enega posla.

[...].«.

Po vpogledu v ponudbeno dokumentacijo izbranega ponudnika Državna revizijska komisija ugotavlja, da je izbrani ponudnik v izkaz izpolnjevanja referenčne zahteve iz točke 3.2.6 a) in referenčne zahteve iz točke 3.2.6 b) predložil obrazec *»Referenca gospodarskega subjekta«*, iz katerega izhaja, da v predmetnem postopku oddaje javnega naročila priglaša referenčni posel *»Modernizacija regionalne ceste RT-926/5501 Solčava-Podolševa-Sleme«* v vrednosti 1.001.458,51 EUR brez DDV, v okviru katerega je bila izvedena: *»Rekonstrukcija – modernizacija ceste [...], vgradnja asfalta [...], ureditev odvodnjavanja [...], zavarovanje brežin [...], izvedba AB opornih, podpornih zidov in kamnite zložbe v vrednosti 368.074,43 EUR brez DDV [...], od tega oporni zid [...] vključno s temeljem, oporna kamnita betonska zložba [...], postavitev lesene varnostne ograje [...].«*

Dalje Državna revizijska komisija ugotavlja, da med vlagateljem in naročnikom ni sporno, da

- je naročnik v točki 3.2.6 a) zahteval referenco pri rekonstrukciji ali novogradnji državne ali lokalne ceste v vrednosti najmanj 800.000,00 EUR brez DDV ter da je naročnik v točki 3.2.6 b) zahteval referenco za gradnjo opornih ali podpornih konstrukcij v vrednosti najmanj 200.000,00 EUR brez DDV;
- izbrani ponudnik izpolnjevanje naročnikove referenčne zahteve iz točke 3.2.6 a) in referenčne zahteve iz točke 3.2.6 b) izkazuje z istim referenčnim poslom, tj. »*Modernizacija regionalne ceste RT-926/5501 Solčava-Podolševa-Sleme*« v vrednosti 1.001.458,51 EUR brez DDV, in da tako ravnanje izbranega ponudnika ni v nasprotju z določbami dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila;
- izbrani ponudnik s priglašenim referenčnim poslom izpolnjuje naročnikovo referenčno zahtevo iz točke 3.2.6 b) (tj. v zvezi z opornimi in podpornimi konstrukcijami v vrednosti vsaj 200.000,00 EUR brez DDV).

Sporno med vlagateljem in naročnikom pa je, ali je naročnik ravnal pravilno, ko je ugotovil, da izbrani ponudnik s priglašenim referenčnim poslom izpolnjuje tudi referenčno zahtevo iz točke 3.2.6 a) - vlagatelj namreč meni, da je potrebno pri presoji doseganja zahtevane minimalne vrednosti referenčnega posla iz točke 3.2.6 a) upoštevati le vrednost tistih del iz priglašenega referenčnega posla, ki so relevantna za dokazovanje izvedbe rekonstrukcije ceste, in ne vseh izvedenih del ter da (vrednosti) del, s katerimi izbrani ponudnik izkazuje izpolnjevanje zahteve iz točke 3.2.6 b) ni mogoče uveljavljati dvakrat. Od celotne vrednosti referenčnega posla rekonstrukcije ceste (1.001.458,51 EUR brez DDV) je zato, kot zatrjuje, potrebno odšteti vrednost vseh tistih del, ki ne predstavljajo rekonstrukcije ceste, tj. najmanj vrednost del podpornih zidov in kamnitih zložb (368.074,43 EUR brez DDV), nadalje pa tudi vrednost del oporne kamnite zložbe ter lesene varnostne ograje. Ker tako dobljena vrednost del pri rekonstrukciji ceste znaša največ 633.384,08 EUR brez DDV, vlagatelj zatrjuje, da priglašen referenčni posel vrednostno ni ustrezen.

Kot je Državna revizijska komisija že večkrat zapisala (prim. npr. odločitve v zadevah št. 018-009/2017, 018-110/2018, 018-032/2021), je zahtevke za revizijo namenjen zatrjevanju kršitev, ki naj bi jih v postopku oddaje javnega naročila domnevno storil naročnik, v ta namen pa ZPVPJN od vlagatelja zahteva aktivno vlogo pri navajanju (pravno relevantnih) dejstev in predlaganju (pravno relevantnih) dokazov. Ker ZPVPJN v drugem odstavku 15. člena določa le, da mora vlagatelj v zahtevku za revizijo navesti očitane kršitve ter dejstva in dokaze, s katerimi se kršitve dokazujejo, je potrebno zahteve v zvezi z zatrjevanjem kršitev in dejstev ter njihovega dokazovanja poiskati v Zakonu o pravnem postopku (Uradni list RS, št. 26/99 in sprem.; v nadaljevanju: ZPP), katerega določbe se na podlagi prvega odstavka 13. člena ZPVPJN v predrevizijskem, revizijskem in pritožbenem postopku uporabljajo glede vprašanj, ki jih ZPVPJN ne ureja. Razpravno načelo, določeno v 7. členu ZPP, od strank zahteva, da navedejo vsa dejstva, na katera opirajo svoje zahtevke, in predlagajo dokaze, s katerimi se ta dejstva dokazujejo, skladno z 212. členom ZPP pa mora vsaka stranka navesti dejstva in predlagati dokaze, na katere opira svoj zahtevek ali s katerimi izpodbija navedbe in dokaze nasprotnika. Iz navedenih določb ZPP izhaja t.i. trditveno-dokazno breme, ki pomeni dolžnost tožnika, da jasno, določno in konkretno navede dejstva, na katera opira tožbeni zahtevek (trditveno breme) in zanje predlaga dokaze, ki naj resničnost zatrjevanih dejstev potrdijo (dokazno breme).

Državna revizijska komisija ugotavlja, da vlagatelj v obravnavanem delu zahtevka za revizijo svojega trditvenega bremena ni izpolnil. Čeprav iz njegovih navedb izhaja, da se ob izvedbi rekonstrukcije ceste v nekaterih primerih, tj. kjer to zahteva konfiguracija terena, hkrati lahko gradijo tudi podpore ali oporne konstrukcije, vlagatelj v zahtevku za revizijo ni pojasnil in konkretizirano ni zatrjeval, zakaj bi moral naročnik dela, povezana z referenčno zahtevo iz točke

3.2.6 b) (v zvezi z opornimi in podpornimi konstrukcijami) in nekatera druga dela (kamnite zložbe, lesene varnostne ograje) pri presoji ustreznosti priglašenega referenčnega posla glede na referenčno zahtevo iz točke 3.2.6 a), kot je bila zapisana, vsebinsko in vrednostno (iz)ločiti od del, opravljenih v okviru priglašene rekonstrukcije ceste oz. zakaj teh del (oz. njihove vrednosti) naročnik pri presoji ustreznosti priglašenega referenčnega posla (tj. pri rekonstrukciji ceste, torej poslu, kot celoti vseh del, potrebnih za njegovo izvedbo) ne bi smel upoštevati.

Ker vlagatelj v obravnavanem delu zahtevka za revizijo ni navedel (pravno relevantnih) dejstev, na podlagi katerih bi bilo mogoče sprejeti zaključek o naročnikovi kršitvi določb dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila (zlasti referenčne zahteve iz točke 3.2.6) in določb ZJN-3, je Državna revizijska komisija na podlagi prvega odstavka 7. člena ter 212. člena ZPP, v povezavi s 13. členom ZPVPJN, upoštevala pravilo trditvenega in dokaznega bremena in na podlagi slednjega obravnavane vlagateljeve navedbe zavrnila kot neutemeljene. Glede na ugotovljeno, je tudi predlog vlagatelja, naj Državna revizijska komisija od naročnika pridobi pogodbo in obračunsko situacijo referenčnega posla, z namenom ugotoviti vrednost del kamnitih zložb in postavitve lesene varnostne ograje, nepotreben.

Kljub temu, da se Državna revizijska komisija strinja z vlagateljem, da je naročnik pri pregledu ponudb dolžan ravnati strogo v skladu z zahtevami, ki jih je sam določil in da je omenjena dolžnost naročnika odraz načela enakopravne obravnave ponudnikov (7. člen ZJN-3) in načela transparentnosti javnega naročanja (6. člen ZJN-3), ki zavezujeta naročnike v postopkih oddaje javnih naročil (navedeno je namreč že večkrat zapisala tako Državna revizijska komisija (prim. 018-166/2018, 018-152/2019, 018-076/2020) kot tudi sodišče EU (glej npr. sodbo C-496/99 P, točka 115; C-336/12, točka 40, in sodbo C-42/13, točka 42.), strinja pa se z njim tudi v tem, da spreminjanje dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila po poteku roka za prejem ponudb naročniku prepoveduje drugi odstavek 67. člena ZJN-3, v konkretnem primeru, upoštevaje ugotovitev o pomanjkljivi trditveni podlagi vlagatelja, ugotavlja, da naročniku ni mogoče očitati, da presoje dopustnosti ponudbe izbranega ponudnika ni opravil upoštevajoč referenčno zahtevo, kot jo je določil v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila.

V zvezi z zatrjevano odvratilno naravo obravnavane referenčne zahteve Državna revizijska komisija ugotavlja, da vlagatelj ne zatrjuje, da je sporna zahteva zanj odvratilna ter kako vpliva na presojo njegove ponudbe, pač pa zatrjuje, da je odvratilna za potencialne ponudnike. S tem očitkom vlagatelj ne uveljavlja pravnega varstva v lastnem interesu, pač pa v interesu tistih potencialnih ponudnikov, ki bi po vlagateljevi razlagi zahteve lahko sodelovali v postopku oddaje javnega naročila, čemur zahtevk za revizijo ni namenjen. Tudi sicer samo dejstvo, da so določeni ponudniki morebiti razumeli dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila na enak način, kot si prizadeva vlagatelj (katerega razlaga je sicer bolj omejujoča od razlage naročnika), in zaradi tega niso oddali ponudb, v ničemer ne vpliva na možnost nastanka škode vlagatelju. Pripomniti gre tudi, da je vprašanje morebitne odvratilne narave posamezne zahteve iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila povezano z vprašanjem možnosti priprave dopustne ponudbe, ki ga vlagatelj v fazi, v kateri se nahaja predmetni postopek, ne more več uspešno uveljavljati.

2. glede referenčne zahteve za vodjo gradnje

a)

Vlagatelj v zahtevku za revizijo zatrjuje, da je referenčni posel vodje gradnje M.B., priglašen v izkaz izpolnjevanja referenčne zahteve iz točke 3.2.3 v poglavju 3.2 *Pogoji za sodelovanje* v dokumentu *Navodila za pripravo ponudbe* (v nadaljevanju: točka 3.2.3), »Modernizacija

regionalne ceste RT-926/5501 Solčava-Podolševa-Sleme«, neustrezen, iz smiselno povsem enakih razlogov, kot jih je navajal v zvezi z referenco ponudnika.

Tako izbrani ponudnik kot naročnik vlagateljevim navedbam nasprotujeta. Naročnik se v izogib ponavljanju sklicuje na navedbe, ki jih je podal v zvezi z ustreznostjo reference ponudnika.

Vlagatelj se v opredelitvi do navedb naročnika, v izogib ponavljanju, smiselno sklicuje na svoje navedbe, podane v zvezi z referenco ponudnika.

V obravnavani zadevi je naročnik glede referenčne zahteve iz točke 3.2.3 v poglavju 3.2 *Pogoji za sodelovanje* v dokumentu *Navodila za pripravo ponudbe* med drugim določil:

»Zagotovljen mora biti vodja gradnje, ki izpolnjuje naslednje zahteve:

[...]

- *v zadnjih desetih letih pred rokom za oddajo ponudb je kot odgovorni vodja del, posameznih del ali gradbišča (naziv po ZGO-1) oz. vodja gradnje ali vodja del (naziv po GZ) pri uspešno zaključenem referenčnem poslu na državni ali lokalni cesti vsaj enkrat vodil rekonstrukcijo ali novogradnjo državne ali lokalne ceste v vrednosti vsaj 800.000,00 EUR (brez DDV), ki so vključevala vsaj 4.000 m² asfaltiranih površin,*

dokazilo: Podatki o kadrovskega zmogljivostih (funkcija: vodja gradnje), navedeni skladno s predlogo

[...].«.

Po vpogledu v ponudbeno dokumentacijo izbranega ponudnika Državna revizijska komisija ugotavlja, da se v njej nahaja obrazec *»Podatki o kadrovskega zmogljivostih«*, iz katerega izhaja, da je izbrani ponudnik kot vodjo gradnje v predmetnem javnem naročilu priglasil M.B., v izkaz izpolnjevanja referenčne zahteve za vodjo gradnje pa navedel referenčni posel *»Modernizacija regionalne ceste RT-926/5501 Solčava-Podolševa-Sleme«* (tj. isti posel, kot v izkaz izpolnjevanja referenčne zahteve za ponudnika iz točke 3.2.6 a) in b)).

Ker med vlagateljem in naročnikom ni sporno (enako pa ugotavlja tudi Državna revizijska komisija), da je naročnik referenčno zahtevo za vodjo gradnje iz točke 3.2.3 v spornem delu oblikoval enako, kot referenčno zahtevo za ponudnika iz točke 3.2.6 a) (tj. izvedba oz. sodelovanje pri poslu *»rekonstrukcija ali novogradnja državne ali lokalne ceste v vrednosti vsaj 800.000,00 EUR (brez DDV)«*) in da je izbrani ponudnik v izkaz navedenih referenčnih zahtev priglasil isti referenčni posel ter upošteva, da so vlagateljeve navedbe glede neustreznosti priglašene reference vodje gradnje smiselno enake njegovim navedbam o neustreznosti priglašene reference ponudnika, gre (tako kot v točki 1. obrazložitve tega sklepa) tudi v tem delu ugotoviti, da vlagatelj v obravnavanem delu zahtevka za revizijo svojega trditvenega bremena ni zmogel, saj ni pojasnil in konkretizirano ni zatrjeval, zakaj bi moral naročnik dela v zvezi s podpornimi zidovi in kamnitimi zlozbami ter nekatera druga dela pri presoji ustreznosti priglašene referenčne posla vsebinsko in vrednostno (iz)ločiti od del, opravljenih v okviru priglašene rekonstrukcije ceste oz. zakaj teh del (oz. njihove vrednosti) naročnik pri presoji ustreznosti priglašene referenčne posla ne bi smel upoštevati.

Ker vlagatelj tudi v tem delu zahtevka za revizijo ni navedel (pravno relevantnih) dejstev, na podlagi katerih bi bilo mogoče sprejeti zaključek o naročnikovi kršitvi določb dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila (zlasti referenčne zahteve iz točke 3.2.3) in določb ZJN-3, je Državna revizijska komisija na podlagi prvega odstavka 7. člena ter 212. člena ZPP, v povezavi s 13. členom ZPVPJN, upoštevala pravilo trditvenega in dokaznega bremena in na podlagi slednjega obravnavane vlagateljeve navedbe zavrnila kot neutemeljene. Glede na ugotovljeno,

je tudi predlog vlagatelja glede pridobitve dodatne dokumentacije referenčnega posla, nepotreben.

b)

Vlagatelj v zahtevku za revizijo navaja, da je naročnik v točki 3.2.3 v poglavju 3.2 *Pogoji za sodelovanje* v dokumentu *Navodila za pripravo ponudbe* zahteval, da vodja gradnje izkaže referenco, v okviru katere je (med drugim) kot odgovorni vodja del, posameznih del ali gradbišča (naziv po ZGO-1) oz. vodja gradnje ali vodja del (naziv po GZ) vsaj enkrat vodil rekonstrukcijo ali novogradnjo državne ali lokalne ceste. Dalje navaja, da je izbrani ponudnik za vodjo gradnje priglasil M.B. in v izkaz izpolnjevanja navedene referenčne zahteve priglasil referenčni posel »*Modernizacija regionalne ceste RT-926/5501 Solčava-Podolševa-Sleme*«.

Vlagatelj zatrjuje, da je pri izvajanju del v referenčnem poslu za izvajalca Gradnje Žveplan d.o.o. kot odgovorni vodja del in odgovorni vodja gradbišča ves čas nastopal M.Ž., in ne M.B. (s tem v zvezi se sklicuje na 15. člen pogodbe med izvajalcem in (referenčnim) naročnikom in anekse k tej pogodbi). Zatrjuje tudi, da M.B. v referenčnem poslu ni nastopala niti kot odgovorni vodja posameznih del pri rekonstrukciji ali novogradnji državne ali lokalne ceste, saj tak odgovorni vodja v referenčnem poslu ni bil niti zahtevan, niti imenovan (s tem v zvezi se vlagatelj sklicuje na objavo javnega naročila, v okviru katerega je bil izveden priglašen referenčni posel).

Iz previdnosti vlagatelj Državni revizijski komisiji predlaga, naj od naročnika pridobi celotno dokumentacijo referenčnega posla, predvsem pa Dokazilo o zanesljivosti objekta, ki bo potrjevalo, da M.B. na tem objektu ni nastopala niti kot odgovorni vodja del, odgovorni vodja gradbišča ali kot odgovorni vodja posameznih del pri rekonstrukciji ali novogradnji državne ali lokalne ceste.

Vlagatelj zaključuje, da je ponudba izbranega ponudnika v tem delu nedopustna, vsebuje pa tudi neresnične podatke.

V izjasnitvi izbrani ponudnik navaja, da naročnik na podlagi razpisnih zahtev drugega javnega naročila ne more sklepati na neizpolnjevanje pogojev v obravnavanem javnem naročilu. Dejstvo, da za referenčni objekt ni bilo zahtev za vodjo gradbenih del ne pomeni, da M.B. ni dejansko opravljala funkcije vodje gradbenih del in da teh del v referenčnem poslu ni vodila, izkazuje pa, da vlagatelj namerno zavaja in ustvarja neresnično atmosfero v predmetnem postopku. Dalje navaja, da se v dokumentaciji naročnika že nahaja Izjava o dokončanju vzdrževalnih del v javno korist »*Modernizacija regionalne ceste RT-926/5501 Solčava – Podolševa – Sleme*« ter Dokazilo o zanesljivosti vzdrževalnih del v javno korist (junij 2019), iz katerih izhaja, da je bila M.B. imenovana za odgovorno vodjo posameznih del. Na podlagi teh podatkov je naročnik izdal tudi Potrdilo o dobro opravljenem delu na navedenem objektu. Navedene dokumente je izbrani ponudnik priložil tudi izjasnitvi.

V odločitvi o zahtevku za revizijo naročnik, po uvodnem povzemanju referenčne zahteve iz točke 3.2.3, odgovarja, da vlagatelj zmotno zatrjuje, da M.B. pri priglašenem referenčnem poslu ni nastopala kot odgovorni vodja posameznih del pri rekonstrukciji ali novogradnji državne ali lokalne ceste in se s tem v zvezi sklicuje na 13. točko Dokazila o zanesljivosti vzdrževalnih del v javno korist (junij 2019), v katerem je M.B. navedena kot vodja posameznih del – gradbena dela; na Izjavo o zanesljivosti vzdrževalnih del v javno korist, katere podpisnica je tudi M.B. kot odgovorni vodja posameznih del: gradbena dela ter na 14. točko Izjave o dokončanju vzdrževalnih del v javno korist, v kateri je M.B. navedena kot odgovorni vodja posameznih del. Naročnik navaja, da iz navedenega jasno izhaja, da je M.B. pri izvedbi referenčnega posla nastopala kot odgovorni vodja posameznih del za gradbena dela, s čemer je izkazana ustreznost

priglašene referenčnega posla. Glede na navedeno je vlagateljevo sklicevanje na zahteve naročnika v preteklem postopku oddaje javnega naročila brezpredmetno, glede na opisana dokazila pa je brezpredmetna tudi njegova zahteva za pridobitev dodatne dokumentacije referenčnega posla.

Vlagatelj se do predstavljenih navedb izbranega ponudnika in naročnika ter prilog k odločitvi o zahtevku za revizijo ni opredelil.

Kot predhodno že navedeno, je naročnik v obravnavani zadevi glede referenčne zahteve iz točke 3.2.3 v poglavju 3.2 *Pogoji za sodelovanje* v dokumentu *Navodila za pripravo ponudbe* med drugim določil:

»Zagotovljen mora biti vodja gradnje, ki izpolnjuje naslednje zahteve:

[...]

- v zadnjih desetih letih pred rokom za oddajo ponudb je kot odgovorni vodja del, posameznih del ali gradbišča (naziv po ZGO-1) oz. vodja gradnje ali vodja del (naziv po GZ) pri uspešno zaključenem referenčnem poslu na državni ali lokalni cesti vsaj enkrat vodil rekonstrukcijo ali novogradnjo državne ali lokalne ceste v vrednosti vsaj 800.000,00 EUR (brez DDV), ki so vključevala vsaj 4.000 m² asfaltiranih površin,

dokazilo: Podatki o kadrovskih zmogljivostih (funkcija: vodja gradnje), navedeni skladno s predlogo

[...]«.

Kot predhodno prav tako že navedeno, je izbrani ponudnik kot vodjo gradnje v predmetnem postopku priglasil M.B., v izkaz referenčne zahteve za vodjo gradnje pa je priglasil referenčni posel »Modernizacija regionalne ceste RT-926/5501 Solčava-Podolševa-Sleme«.

Državna revizijska komisija ugotavlja, da za presojo pravilnosti naročnikovega ravnanja v predmetnem postopku oddaje javnega naročila ni relevantno, kateri kader so morali ponudniki, glede na določbe takratne dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, priglasiti v postopku oddaje javnega naročila za priglašen referenčni posel, zato tudi okoliščina, da iz pogodbe o izvedbi priglašene referenčnega posla (in pripadajočih aneksov) ne izhaja, da bi v njem M.B. nastopala v enih od vlog, ki jih je naročnik določil v točki 3.2.3, še ne pomeni, da v eni od teh vlog dejansko ni nastopala. Kot namreč izhaja iz dokazil, povezanih s priglašenim referenčnim poslom, ki jih je v izjasnitvi predložil izbrani ponudnik in na katera se sklicuje (referenčni) naročnik ter katerih pridobitev je Državni revizijski komisiji predlagal tudi vlagatelj, je namreč M.B. v priglašenem referenčnem poslu nastopala kot odgovorni vodja posameznih del – gradbena dela (Dokazilo o zanesljivosti vzdrževalnih del v javno korist (junij 2019) ter Izjava o zanesljivosti vzdrževalnih del v javno korist) oz. kot odgovorni vodja posameznih del (Izjava o dokončanju vzdrževalnih del v javno korist), torej v eni od vlog, ki jih je v točki 3.2.3 navedel naročnik.

Ker med vlagateljem in naročnikom ni sporno, da je izbrani ponudnik v ponudbi predložil dokumentacijo, povezano z referenčno zahtevo za priglašeno vodjo gradnje na način in v obsegu, kot je to od njega terjala dokumentacija v zvezi z oddajo javnega naročila ter upošteva vlogo vodje gradnje M.B. v priglašenem referenčnem poslu, kot izhaja iz zgoraj predstavljene dokumentacije, Državna revizijska komisija ugotavlja, da naročniku ni mogoče očitati, da ni ravnal pravilno, ko je ugotovil, da je priglašen referenčni posel vodje gradnje M.B., glede na referenčno zahtevo iz točke 3.2.3, ustrezen.

V zaključku obravnave tega očitka Državna revizijska komisija pripominja, da bo vlagateljeve navedbe, da je izbrani ponudnik v obravnavanem delu ponudbe navedel domnevno neresnične

podatke, obravnavala v okviru pristojnosti, ki jih ima kot prekrškovni organ v skladu s 109. členom ZJN-3.

3. zaključek

V zaključku Državna revizijska komisija ugotavlja, da vlagatelj z zahtevkom za revizijo ni uspel izkazati, da je naročnik s tem, ko je ponudbo izbranega ponudnika označil za dopustno, ravnal v nasprotju z določbami dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila in 29. točko prvega odstavka 2. člena ZJN-3 v povezavi z 89. členom ZJN-3, zato je, na podlagi 1. alineje prvega odstavka 39. člena ZPVPJN, njegov zahtevek za revizijo zavrnila kot neutemeljen.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 1. točke izreka tega sklepa.

Vlagatelj uveljavlja povrnitev stroškov, nastalih v postopku pravnega varstva. Ker vlagatelj z zahtevkom za revizijo ni uspel, povrnitev stroškov pa je odvisna od utemeljenosti zahtevka za revizijo, je Državna revizijska komisija, upoštevajoč tretji odstavek 70. člena ZPVPJN, njegovo zahtevo za povrnitev stroškov postopka pravnega varstva zavrnila.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 2. točke izreka tega sklepa.

Pravni pouk:

Zoper to odločitev upravni spor ni dovoljen.

Predsednik senata:
Samo Červek, univ. dipl. prav.,
predsednik Državne revizijske komisije

Vročiti:

- pooblaščenec vlagatelja,
- naročnik,
- izbrani ponudnik,
- RS MJU.

Vložiti:

- v spis zadeve, tu.